

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yapı İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı :B.09.0.YİG.0.15.00.07/ 526

Konu : Oda Sicil Durum Belgesi

İÇİŞLERİ BAKANLIĞINA
(Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü)

- İlgi: a) İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığının, Bakanlığımız (Yapı İşleri Genel Müdürlüğü) kayıtlarına 30.12.2005 tarih ve 75942 sayı ile girişi yapılan 13.12.2005 tarih ve 4626-35283 sayılı yazısı.
b) İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığına hitaplı 19.06.2006 tarih ve 2287 sayılı yazımız.
c) İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığının, Bakanlığımız (Yapı İşleri Genel Müdürlüğü) kayıtlarına 12.01.2007 tarih ve 2386 sayı ile girişi yapılan 29.12.2006 tarih ve GD 3009 sayılı yazısı.

İlgi (a) yazıda; 28.10.2005 tarih ve 10926 sayılı Bakanlığımız Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü yazısında, yapı ruhsat ve yapı kullanma izin belgesinin onaylanması aşamasında ilgili meslek odasından o iş için oda sicil durum belgesi istenmesi gerektiğinin ifade edildiği, serbest çalışan proje müelliflerinden her proje için ayrı ayrı oda sicil durum belgesi istenmesinin Bakanlığımızca yayımlanan genelgelerle uygulama alanı bulduğu, bu durumun oda mensubu meslek adamlarının her an suç işlemeye meyilli insanlar olarak algılanmalarına sebep olduğu ve aynı gün içinde 2-3 kez oda sicil belgesi almak zorunda kaldıklarından, fiziki ve manevi olarak yoruldukları, bu durumun belediyelerde de zaman kaybına neden olduğu, konunun Belediyelerince yeniden irdelenerek bu konudaki Bakanlığımızca yayımlanmış tüm Genelgelerin yasal dayanaktan yoksun olduğunun tespit edildiği, 6235 sayılı TMMOB Kanununun 28. maddesi gereğince, oda sicil durum belgesinin proje müelliflerince alınması yerine, odalar tarafından duyurulması, bunun için konu ile ilgili yürürlükteki Genelgelerin iptal edilerek, yukarıda izah olunan gerekçelere göre yeni bir Genelge ile uygun hale getirilmesinin gerektiği, yapı denetiminin ülke genelinde yayılacağı da göz önünde bulundurularak, mimar ve mühendislerin sicil durumları hakkındaki bilgilerin toplanacağı ve internet ortamında duyurulacağı yer ve kuruluş olarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yapı Denetim Komisyonu Başkanlığı'nın uygun olduğu, tüm denetçi ve proje müellifi mimar ve mühendislerin sicil durumlarının tek merkezde toplanarak etkin kontrol yapılmasının mümkün olacağı belirtilmektedir.

İlgi (a) yazının Bakanlığımızca (Yapı İşleri Genel Müdürlüğü) incelenmesi sonucunda, ilgi (b) cevabi yazımızda, sicil durum belgesinin istenmesine ilişkin tüm mevzuatın kamu yararı içerdiği ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Kanununa tabi yapılarda, proje müellifleri yine aynı Kanun gereği fenni mesuliyet üstlenemeyeceğinden, proje müelliflerinin sicillerinin tek merkez olarak Yapı Denetim Komisyonunca tutulması yasal açıdan mümkün görülmediği ifade edilmiştir.

Buna ek olarak, 3030 sayılı Kanun Kapsamı Dışında Kalan Belediyeler Tip İmar Yönetmeliğinin 57. maddesi 5. bendi; " Proje müellifi mimarlar ve mühendislerin, 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu uyarınca, ilgili meslek odasına kayıtlı olmaları, büro tescillerini yaptırıp her yıl için yenilemeleri gerekmektedir. İdare, kanuna aykırı uygulama nedeni ile süreli olarak hakları kısıtlanan proje müelliflerinin bu durumunu denetlemek üzere ilgili meslek odasınca düzenlenen, meslek adamının o andaki sicil durumunu gösterir, işin adı yazılı belgeyi her proje için ister. Haklarında kısıtlama bulunan meslek adamlarına ait projeler onaylanmaz. İdare, projeleri incelerken 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa uygunluğu da gözetir " şeklinde düzenlenmiştir.

Mühendislik ve Mimarlık hizmetlerine ilişkin hususlar Bakanlığımızın görev ve teşkilatını tanımlayan 180 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 6235 sayılı TMMOB Kanununda hükme bağlanmıştır. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyeleri Kanununda Büyükşehir Belediye Başkanlıklarına kendi yönetmeliklerini hazırlama ve mühendislik ve mimarlık hizmetleri ile ilgili düzenleme yapma yetkisi verilmemiştir. Buna göre, Bakanlığımızca ve Türk Mühendis ve Mimarlar Odaları Birliğince bu konularda yayımlanan her türlü mevzuata tüm meslek elemanlarının uyması mecburidir.

Bakanlığımızın (Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü) 08.07.2002 tarih ve 13946 sayılı Genelgesinde; "Yapı Ruhsat Formunun 37, 77, 83, Yapı Kullanma İzin Belgesi Formunun 40, 84, 94 numaralı bölümlerine, Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgesine konu iş için, uzmanlık konusuna uygun olarak, mimar veya mühendis meslek adamının adı soyadı, oda sicil numarası, büro tescil numarası, sigorta, vergi numarası, uzmanlık konusuna uygun fenni mesuliyet üstleniyorsa sorumluluğu üstlendiği işler ile yeni işin toplam m² leri, 3194 sayılı İmar Kanununun 42., 6235 sayılı Kanununun 38. maddelerinde belirtilen mesleğini icra etmesine bir engelinin bulunup bulunmadığını belirten üyesi olduğu meslek odasınınca düzenlenen Sicil Durum Belgesinin numarasının yazılacağı, Türk Mühendis ve Mimarlar Odaları Birliğine bağlı meslek odalarınınca Sicil Durum Belgesi düzenlenmesi aşamasında, yapı projelerinin vizelenmemesi veya mesleki denetim yapılmaması, vize veya mesleki denetim işlemlerine ilişkin harç veya bedel alınmaması gibi nedenler öne sürülerek **Sicil Durum Belgesi düzenlenmemesinin mevzuata aykırı olduğu, bu doğrultuda işlem yapanlar ve ısrar edenler hakkında 6235 sayılı Kanun uyarınca işlem yapılacağı**' hükme bağlanmıştır.^f

İlgili idarelerce, projelerin incelenmesi, Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgelerinin onaylanması aşamasında, ilgili meslek odasından o iş için sicil durum belgesi istenmemesi, sicil durum belgesinin tarih ve sayısının yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesinin ilgili bölümüne yazılmaması ve onaylanan Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgesinin bir örneğinin ilgili meslek odalarına gönderilmemesi sonucunda usulsüzlüklerle karşılaşılacağı açıktır. Dolayısıyla sicil durum belgesinin istenmemesi ya da gereksiz olduğu gibi bir durum söz konusu olmayıp, belge istenmesine ilişkin tüm mevzuat kamu yararı içermektedir. Yönetmelikle getirilen bu doğrultudaki düzenlemeler eksik olduğu gerekçesi ile Makine Mühendisleri Odası tarafından yargıya intikal ettirilmiş olup, Danıştay 6. Dairesi getirilen düzenlemenin hukuka aykırı ve eksik olmadığına karar vermiştir.

Ancak, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığından alınan ilgi (c) yazının son paragrafında. Bakanlığımızın bu konuda yazmış olduğu yazılardaki proje müellifi mimar ve mühendislerden "sicil durum belgesi" talep edilmesi gerektiği yönündeki ifadelerinin aksine, ilgili Kanun ve yönetmeliklerden çıkarılan sonuçlar ve konuyla ilgili Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Genelgesi ile getirilen açıklamalar ve 5216 sayılı Kanununun 27. maddesi doğrultusunda, **proje müellifi mimar ve mühendislerden "sicil durum belgesi" talep edilmemesi gerektiği hususu bildirilmiştir.**

Oda Sicil Durum Belgesi ile ilgili uygulamaların yukarıda değinilen açıklamalar göz önüne alınarak, ilgili Genelgelere ve Bakanlığımız yazılarına uygun bir şekilde yapılması konusunda ilgili idarelerin talimatlandırılması hususunda gereğini arz ederim.

Sefer AKKAYA
Bakan a.
Genel Müdür